

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Фінансування з системи охорони здоров'я. Фінансовий аналіз та оцінка фінансового стану медичної організації
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Прийменко Світлана Анатоліївна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	10 тижнів протягом 8-го семестру,
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 36 годин становить контактна робота з викладачем
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Громадське здоров'я"
Передумови для вивчення дисципліни	Базове (шкільне) знання з математики, основ економіки, медицини, менеджменту.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

формування сучасних знань з теоретичних основ економіки охорони здоров'я, а також умінь і навичок щодо економічного аналізу діяльності галузі на макро- та мікрорівні, включаючи аналіз діяльності закладів охорони здоров'я. Вивчаючи дисципліну у студентів формується сучасне управлінське мислення та одержання ними практичних навичок з проведення аналізу діяльності медичних установ для вирішення виробничо-господарських, економічних завдань.

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Тема 1 Ринок охорони здоров'я</p> <p>Суспільні блага: прийняття політичних рішень на ринку суспільних благ; державне постачання суспільних благ. Позитивні і негативні зовнішні ефекти та їх інтернаціоналізація: зовнішні ефекти і права власності. Асиметрична інформація і проблема невідомості. Елементи економічної структури на ринку охорони здоров'я. Надання медичних послуг у рамках різних моделей систем охорони здоров'я — Бісмарка, Бевериджа та ринкової (або приватної): їх переваги та недоліки. Доцільність та можливі негативні зовнішні ефекти становлення багатокладної ринкової економіки (розвиток усіх форм власності) в Україні. Основи страхування та неспроможність приватного страхування здоров'я.</p>
--

Тема 2 Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я та МОЗ України

Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я та МОЗ України Національна служба здоров'я України.

Тема 3 Фінанси в системі охорони здоров'я

Сутність фінансів. Джерела формування коштів систем охорони здоров'я. Бюджет, механізм його формування в охороні здоров'я України. Моделі систем охорони здо-ров'я

Тема 4 Аналіз ефективності використання трудових ресурсів і заробітної плати

Етапи та показники економічного аналізу зайнятості медичного персоналу. Аналіз кількісно-якісної структури кадрів медичної установи та руху робочої сили. Оцінка за-безпеченості підприємства трудовими ресурсами. Фонд оплати праці основного пер-соналу. Розрахунок витрат на оплату праці медперсоналу щодо конкретного виду ме-дичної послуги чи допомоги, вихідні дані для р озрахунку.

Тема 5 Характеристика основних методів фінансування медичних послуг

Постатейний бюджет: особливості, позиція основних агентів, стимули, переваги та не-доліки. Загальний бюджет: стимули при наданні медичної допомоги. Фінансування на душу населення. Фінансування стаціонарів та амбулаторної допомоги, пристосованих до профілю хворих. Гонорар за послугу: приклади визначення ставок оплати, встано-влення цін, стимулюючі правила, засоби контролю за витратами. Оплата на одного мешканця: типи оплати, фінансування на одного мешканця на регіональному рівні

Тема 6 Основні форми фінансування охорони здоров'я

Рух фінансів у системах охорони здоров'я. Рівень фінансування охорони здоров'я. Основні джерела фінансування охорони здоров'я. Фінансування із загальних податко-вих надходжень. Соціальне медичне страхування. Приватне страхування. Прямая опла-та споживача. Ключові елементи систем охорони здоров'я. Класифікації систем охо-рони здоров'я. Приватні, соціально-орієнтовані та державні системи охорони здоров'я. Приклади функціонування цих систем у країнах з високим, середнім та низьким рів-нями економічного розвитку

Тема 7 Оцінка стану матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів

Лікувально-профілактичний заклад як об'єкт господарювання. Матеріально-технічний рівень об'єкта охорони здоров'я. Поняття про основний капітал лікуваль-но-профілактичного закладу. Економічні завдання медико-технічного комплексу за-кладу. Загальний принцип оцінки економічного потенціалу об'єкта охорони здоров'я: вартість медичного закладу; стан основних фондів та їх відтворення; якісні можливості основних фондів; ефективність використання основних фондів. Показники стану ме-дичної техніки. Поняття про ефективність управління основними та обіговими коштами лікувально-профілактичного закладу

Тема 8 . Маркетинг в охороні здоров'я та фармацевтичній діяльності

Особливості маркетингу в галузі охорони здоров'я. Маркетинг на ринку послуг і това-рів медико-виробничого комплексу. Соціальний маркетинг як механізм впливу на ін-дивідуальну поведінку.

Тема 9 Ціноутворення в охороні здоров'я

Принципи ціноутворення. Визначення та поняття витрат виробника. Класифікація ви-трат. Методи розподілу накладних витрат. Раціональна поведінка виробника. Самоо-купність і прибутковість. Поріг рентабельності. Витрати капіталу та амортизація

<p>Тема 10 Аналіз прибутку і рентабельності медичних установ</p> <p>Структурно-логічна схема формування прибутку медичних установ. Загальна оцінка прибутку. Оцінка стану виконання плану з прибутку підприємства. Аналіз прибутку від надання медичних послуг як основного результату операційної діяльності, оцінка рів-ня впливу на виконання програми прибутку.</p>
<p>Тема 11 Методика проведення фінансового аналізу господарської діяльності медичного підприємства.</p> <p>Методика проведення фінансового аналізу господарської діяльності медичного підприємства.</p>
<p>Тема 12 Економічний аналіз діяльності закладів охорони здоров'я</p> <p>Економічний аналіз діяльності закладів охорони здоров'я</p>
<p>Тема 13 Стратегії фінансування систем охорони здоров'я</p> <p>Сучасні напрями фінансування систем охорони здоров'я світу та їх виклики. Фінансування системи охорони здоров'я України на сучасному етапі.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	знати процес фінансування системи охорони здоров'я на державному та міжнародному рівнях
РН2	знати основи економічного аналізу в галузі охорони здоров'я
РН3	знати особливості фінансування сфери охорони здоров'я, зокрема джерела і механізми формування коштів, фінансові моделі в цій галузі
РН4	вміти виявляти внутрішньогосподарські резерви підвищення ефективності діяльності медичних установ
РН5	знати підходи вибору методу оплати медичних послуг, їх зміст
РН6	вміти складати кошторис та бюджет державного підприємства

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

<p>Тема 1. Ринок охорони здоров'я</p>
<p>Пр1 "Ринок охорони здоров'я"</p> <p>Ринок охорони здоров'я</p>
<p>Пр10 "Ринок охорони здоров'я"</p> <p>Суспільні блага: прийняття політичних рішень на ринку суспільних благ; державне постачання суспільних благ. Позитивні і негативні зовнішні ефекти та їх інтернаціоналізація: зовнішні ефекти і права власності. Асиметрична інформація і проблема невідомості. Елементи економічної структури на ринку охорони здоров'я. Надання медичних послуг у рамках різних моделей систем охорони здоров'я — Бісмарка, Бевериджа та ринкової (або приватної): їх переваги та недоліки. Доцільність та можливі негативні зовнішні ефекти становлення багатокладної ринкової економіки (розвиток усіх форм власності) в Україні. Основи страхування та неспроможність приватного страхування здоров'я.</p>

Тема 2. Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я та МОЗ України
<p>Пр2 "Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я та МОЗ України" Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я та МОЗ України</p>
<p>Пр11 "Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я та МОЗ України" Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я та МОЗ України Національна служба здоров'я України.</p>
Тема 3. Фінанси в системі охорони здоров'я
<p>Пр3 "Фінанси в системі охорони здоров'я" Сутність фінансів. Джерела формування коштів систем охорони здоров'я. Бюджет, механізм його формування в охороні здоров'я України. Моделі систем охорони здо-ров'я.</p>
<p>Пр12 "Фінанси в системі охорони здоров'я" Сутність фінансів. Джерела формування коштів систем охорони здоров'я. Бюджет, механізм його формування в охороні здоров'я України. Моделі систем охорони здо-ров'я.</p>
<p>Пр13 "Аналіз ефективності використання трудових ресурсів і заробітної плати" Етапи та показники економічного аналізу зайнятості медичного персоналу. Аналіз кі-лькісно-якісної структури кадрів медичної установи та руху робочої сили. Оцінка за-безпеченості підприємства трудовими ресурсами. Фонд оплати праці основного пер-соналу. Розрахунок витрат на оплату праці медперсоналу щодо конкретного виду ме-дичної послуги чи допомоги, вихідні дані для розрахунку.</p>
Тема 4. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів і заробітної плати
<p>Пр4 "Аналіз ефективності використання трудових ресурсів і заробітної плати" Етапи та показники економічного аналізу зайнятості медичного персоналу. Аналіз кі-лькісно-якісної структури кадрів медичної установи та руху робочої сили. Оцінка за-безпеченості підприємства трудовими ресурсами. Фонд оплати праці основного пер-соналу. Розрахунок витрат на оплату праці медперсоналу щодо конкретного виду ме-дичної послуги чи допомоги, вихідні дані для озрахунку.</p>
Тема 5. Характеристика основних методів фінансування медичних послуг
<p>Пр6 "Характеристика основних методів фінансування медичних послуг" Постатейний бюджет: особливості, позиція основних агентів, стимули, переваги та не-доліки. Загальний бюджет: стимули при наданні медичної допомоги. Фінансування на душу населення.</p>
<p>Пр14 "Характеристика основних методів фінансування медичних послуг" Постатейний бюджет: особливості, позиція основних агентів, стимули, переваги та не-доліки. Загальний бюджет: стимули при наданні медичної допомоги. Фінансування на душу населення. Фінансування стаціонарів та амбулаторної допомоги, пристосованих до профілю хворих. Гонорар за послугу: приклади визначення ставок оплати, встано-влення цін, стимулюючі правила, засоби контролю за витратами. Оплата на одного мешканця: типи оплати, фінансування на одного мешканця на регіональному рівні</p>
Тема 6. Основні форми фінансування охорони здоров'я

Пр7 "Основні форми фінансування охорони здоров'я"

Рух фінансів у системах охорони здоров'я. Рівень фінансування охорони здоров'я. Основні джерела фінансування охорони здоров'я. Фінансування із загальних податково-вих надходжень. Соціальне медичне страхування.

Пр15 "Основні форми фінансування охорони здоров'я"

Рух фінансів у системах охорони здоров'я. Рівень фінансування охорони здоров'я. Основні джерела фінансування охорони здоров'я. Фінансування із загальних податково-вих надходжень. Соціальне медичне страхування. Приватне страхування. Прямая оплата споживача. Ключові елементи систем охорони здоров'я. Класифікації систем охорони здоров'я. Приватні, соціально-орієнтовані та державні системи охорони здоров'я. Приклади функціонування цих систем у країнах з високим, середнім та низьким рівнями економічного розвитку

Тема 7. Оцінка стану матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів

Пр16 "Оцінка стану матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів"

Лікувально-профілактичний заклад як об'єкт господарювання. Матеріально-технічний рівень об'єкта охорони здоров'я. Поняття про основний капітал лікувально-профілактичного закладу. Економічні завдання медико-технічного комплексу закладу. Загальний принцип оцінки економічного потенціалу об'єкта охорони здоров'я: вартість медичного закладу; стан основних фондів та їх відтворення; якісні можливості основних фондів; ефективність використання основних фондів. Показники стану медичної техніки. Поняття про ефективність управління основними та обіговими коштами лікувально-профілактичного закладу

Тема 8. . Маркетинг в охороні здоров'я та фармацевтичній діяльності

Пр8 "Маркетинг в охороні здоров'я та фармацевтичній діяльності"

Особливості маркетингу в галузі охорони здоров'я. Маркетинг на ринку послуг і товарів медико-виробничого комплексу. Соціальний маркетинг як механізм впливу на індивідуальну поведінку.

Пр17 "Маркетинг в охороні здоров'я та фармацевтичній діяльності"

Особливості маркетингу в галузі охорони здоров'я. Маркетинг на ринку послуг і товарів медико-виробничого комплексу. Соціальний маркетинг як механізм впливу на індивідуальну поведінку.

Тема 9. Ціноутворення в охороні здоров'я

Пр5 "Ціноутворення в охороні здоров'я"

Принципи ціноутворення. Визначення та поняття витрат виробника. Класифікація витрат. Методи розподілу накладних витрат. Раціональна поведінка виробника. Самоокупність і прибутковість. Поріг рентабельності. Витрати капіталу та амортизація

Пр9 "Ціноутворення в охороні здоров'я"

Принципи ціноутворення. Визначення та поняття витрат виробника. Класифікація витрат. Методи розподілу накладних витрат. Раціональна поведінка виробника. Самоокупність і прибутковість. Поріг рентабельності. Витрати капіталу та амортизація

Пр18 "Ціноутворення в охороні здоров'я"

Принципи ціноутворення. Визначення та поняття витрат виробника. Класифікація витрат. Методи розподілу накладних витрат. Раціональна поведінка виробника. Самоокупність і прибутковість. Поріг рентабельності. Витрати капіталу та амортизація

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань
НД2	Виконання практичних завдань
НД3	Виконання ситуативних вправ
НД4	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД5	Підготовка та презентація доповіді

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекції-дискусії
МН2	Обмін думками (think-pair-share)
МН3	Практико-орієнтоване навчання

Лекції надають студентам матеріали з загальних питань економіки, використовуючи знання з математики, основ економіки, охорони здоров'я, медицини, менеджменту. Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосувати теоретичні знання на практичних та ситуаційних прикладах. На практичних заняттях студенти можуть продемонструвати свої навички з питань бізнес-планування, як основного інструменту підприємницької діяльності, що стає поштовхом до реалізації власних креативних ідей.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Експрес-тестування
МФО3	Розв'язування ситуаційних завдань
МФО4	Перевірка та оцінювання письмових завдань

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Оцінювання письмових робіт
МСО2	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань

Контрольні заходи:

Семестр викладання		120 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт		100
	10x10	100
МСО2. Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань		20
	4x5	20

Контрольні заходи в особливому випадку:

Семестр викладання		80 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт		80
		80

Поточний контроль є обов'язковим. Під час оцінювання засвоєння кожної теми з усіх дисциплін навчального плану за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною шкалою) з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання з дисципліни. Враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Викладач зобов'язаний провести опитування кожного студента у групі на кожному занятті і виставити оцінку в журналі обліку відвідувань та успішності студентів за традиційною шкалою («5», «4», «3», «2»). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і передбачати здійснення контролю теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Основи законодавства України про охорону здоров'я // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 4. — С. 19.
2	Досвід країн Європи у фінансуванні галузі охорони здоров'я. Уроки для України / За заг. ред. В. Г. Черненка та В. М. Рудого. — К.: Академпрес, 2002. — 112 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
3	ukrstat.gov.ua

